

İstanbul'un Martıları

İStock

İstanbul'u hiç görmeyenlerimiz bile, şiirler, şarkılar ve televizyon programları sayesinde bu şehirde martıların yaşadığını öğrenmiştir. Hatta martı denince gözümüzün önüne hemen vapurdan kuşlara simit atan insanlar ve bu simitleri havada ustalıkla yakalayan büyük beyaz kuşlar gelir.

Martılar çoğunlukla deniz ve göl kıyılarında yaşar. Martıların farklı türleri farklı özelliklere sahiptir. Özellikle boyları çok değişiklik gösterir. Küçük martının kanatlarının bir uçtan diğerine uzunluğu yaklaşık 70 santimetreyken büyük kara sırtlı martının 170 santimetreye ulaşabilir. Martılar genellikle beyaz ve gridir. Ancak bacakları, gagaları ve kanatlarının üzerindeki renkler türlere göre farklılık gösterir.

İstanbul'un belki de en yaygın martı türü gümüş martıdır. Gümüş martıları yalnızca denizin üzerinde görmeyiz. Bu kuşlar tüm kentte binaların çatılarında geceler. Gece boyunca onların yüksek sesli çığlıkları ve köpek havlamasına benzer sesleri duyulabilir. Gümüş martılar çoğunlukla deniz kenarlarındaki adalarda ve dik yamaçlarda koloniler halinde ürerler. Ancak günümüzde binaların çatılarında da üremeye başlamışlardır.

Gümüş martılar sarı renkli gaga ve bacaklarıyla diğer birçok martıdan kolayca ayırt edilebilen büyük kuşlardır.

İstanbul'da yaygın görülen bir başka martı türü de karabaş martıdır. Bu martı gümüş martıdan çok daha küçüktür. İlkbahar ve yaz aylarında yuvalamak için farklı bölgelere giden karabaş martılar, kış aylarını geçirmek için İstanbul'a geri gelir. Karabaş martılar İstanbul'da denizden uzaklaşmayı tercih etmez. Bu nedenle onları iç bölgelerdeki çatılarda görmek pek mümkün değildir. Karabaş martıların başlarındaki tüyler üreme döneminde kahverengiye döner. Bu tüyler kışın beyazdır ve yalnızca kulaklarının olduğu yerlerde siyah birer leke vardır.

Büyük kara sırtlı martının büyük bir gagası ve uzun kanatları var.

Karabaş martı (kış)

Karabaş martı (yaz)

Karabaş martıların başlarındaki tüylerin rengi mevsimlere göre farklılık gösterir.

İstanbul'da farklı mevsimlerde başka martı türleri de görülebilir. İlkbahar ve sonbaharda göç ederken boğazdan geçen Akdeniz martılarına ve ince gagalı martılara, simsiyah kanatlarıyla diğer martılardan hemen ayrılan kara sırtlı martılara ve İstanbul'a sadece kış geçirmek için gelen küçük gümüş martılara rastlayabilirsiniz. Büyük kara sırtlı martı bunlardan en nadir görülenlerinden biri. Bu kuşlardan biri geçtiğimiz kış aylarında İstanbul'a gelmiş ve kuş gözlemcilerinin ve fotoğrafçıların ilgisini çekmişti. Bu kuşu görmek isteyen birçok gözlemci o dönemde farklı kentlerden İstanbul'a gelmişti.

Bahtiyar Kurt
Fotoğraflar: Dijitalimaj / Alamy
Çizim: Pınar Büyükgöral

